

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 21 sierpnia 1879.

105.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 9 sierpnia 1879.

tyczące się zabezpieczenia dokładności próbek wyskoku w wysokomierzach Dolaińskiego.

Dla zapobieżenia, aby płyn, jeżeliby po sprawdzeniu lub po poprzedniczym użyciu pozostał w zbiornikach na próbki u wysokomierzy Dolaińskiego, nie utrudniał dokładnego ocenienia odsetków alkoholu, zawartego w próbkach wyskoku, stanowi się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu odnośnie do rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 3 sierpnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 107), że gdy się wysokomierz taki ustawia w gorzelnii, płacącej podatek podług wyrobu i za każdym razem, gdy wysokomierz taki po przerwie, która trwała dłużej niż dwa miesiące, znowu ma być używany, obadwa zbiorniki na próbki wypłukać wprzód należy wyskokiem, zawierającym średnią ilość odsetków alkoholu wyrabianego, przyjętą w porozumieniu z przedsiębiorcą gorzelnii, stosownie do §fu 62 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu gorzalki i że wyskoku do tego potrzebnego dostarczyć ma przedsiębiorca gorzelnii.

Stremayr r. w.

106.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 12 sierpnia 1879.

którem podają się do wiadomości przepisy dodatkowe do Porządku sprawdzania miar i wag i Taryfy opłat za sprawdzanie z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171).

W zastosowaniu się do ustawy z d. 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), podają się do wiadomości powszechnej następujące dodatki do Porządku sprawdzania miar i wag i do Taryfy opłat za sprawdzanie z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), wydane przez c. k. Komisją główną miar i wag.

Chlumecky r. w.

Dodatek szósty do Porządku sprawdzania miar i wag

z dnia 19 grudnia 1872.

Do §fu 2go.

0 miarach drewnianych do towarów bławatnych, 0·5 metra długości mających.

Pozwala się wyrabiać miary drewniane do towarów bławatnych, 0·5 metra długości mające, ze skówkami metalowemi na końcach, klinowato ściętych.

Do §§. 5 aż do 8 i 11.

0 miarach do płynów na 2 litry i mniejszych z blachy żelaznej emaliowanej.

Miary do płynów na 2 litry i mniejsze wyrabiane być mogą także z blachy żelaznej emaliowanej, w wymiarach przepisanych dla odpowiednich miar z białej blachy.

Wewnętrzna i zewnętrzna powierzchnia miar, jakoteż wewnętrzna powierzchnia ucha powinna być emaliowana na biało a oznaczenie pojemności, jakoteż znak fabryczny powinien być wypalony, ten ostatni na zewnętrznej powierzchni dna.

Co się tyczy kształtu tych miar, trzymać się należy przepisów, podanych w §fie 7mym Porządku sprawdzania.

Brzeg górny tworzy się przez zagięcie blachy na zewnątrz, dolny przez lekkie wygięcie ściany naczynia w stopkę; w to wygięcie wprawia się dno a połączenie jego ze ścianą naczynia ubezpieczone jest emalią.

Wysokość powierzchni płynu w miarze, gdy jest napełniona jak należy, wskazują dwie kreski poziome, naprzeciwległe, w kierunku średnicy ucha, mające 15 aż do 20 milimetrów długości, nad którymi w środku znajduje się półkole o średnicy 3 aż do 5 milimetrów mającej. Znaki te powinny być wypalone, ciemnej barwy.

Guzki cynowe na cechę znajdują się na wazkim pasku blaszanym, przymocowanym do ściany zewnętrznej poniżej górnego brzegu i także powleczone emalią.

Do §fu 15go.

0 uchach miar objętości do rzeczy sypkich.

Miary klepkowe 20-litrowe zaopatrzone być mogą uchami w sposób przepisany dla miar klepkowych na $\frac{1}{4}$ hektolitra i 0·5 hektolitra.

U miar lubianych jedno z dwu uch może też być umieszczone na górnym brzegu miary, przymocować je zaś należy przez znitowanie z obręczą żelazną, tamże się znajdującą i z łubem.

Do §fu 28go.

0 przemianach.

Osnowę §fu 28go Porządku sprawdzania miar i wag z d. 19 grudnia 1872 zmienia się w sposób następujący:

B. Przemiany.

U wag tych ciężar działa na krótsze ramię belki nierównoramiennej, której oś obrotowa spoczywa w nożycach a równowagę osiąga się, przesuając niezmienny ciężarek ruchomy na dłuższem ramieniu drążka, opatrzonem jedną lub dwiema podziałkami. Przemiany czynić powinny zadosyć nietylko warunkom ogólnym, w §cie 25 wzmiankowanym, lecz oraz następującym wymogom:

1. Wszystkie noże powinny być równoległe od siebie i prostopadłe do osi długości belki. Ostrza trzech nożów, działających przy każdym ważeniu, leżeć powinny na jednej płaszczyźnie.

2. Łoża nożów, znajdujących się na nożycach i zawieszadłach, leżeć powinny w tej samej wysokości, gdy się waga swobodnie kołysze.

3. Linia środkowa strzałki, której szerokość powinna być równa szerokości nożyc, ma być prostopadła do linii prostej, przechodzącej przez ostrza nożów. Długość strzałki, mierzac od osi obrotu belki, wynosić powinna najmniej półtora razy tyle, co długość krótszego ramienia drążka, a mianowicie, gdy waga ma dwie podziałki, ramienia, na którym jest podziałka do mniejszych ciężarów (tak zwanej lekkiej strony).

4. Ciężarek ruchomy zrobiony być ma z lanego żelaza w kształcie kuli lub gruszki, powinien mieć powierzchnią gładką, czystą, bez porów i jeżeli daje się zdjąć z belki, posiadać powinien wydrążenie do wyrównania, zamknięte po sprawdzeniu zatyczką.

5. Ciężarek ruchomy połączony być powinien z wagą za pomocą skówki, dającej się przesuwać na dłuższem ramieniu, która ma wyraźny znaczek, ułatwiający dokładne ustawienie na kreskach podziałki.

Ze skówką powinien być mocno połączony nóż, na którym spoczywa zawieszadło widelkowate, mające dolną część łączącą opatrzoną uchem, w którym zawieszka się ciężarek ruchomy, zaopatrzony hakiem w niego wtopionym.

Skówka nie powinna dawać się zdejmować z belki a zawieszadło połączone być ma ze skówką nierozdzielnie.

Waga ciężarka ruchomego i haka z nim połączonego wynosić powinna całkowitą liczbę kilogramów i liczba ta, z głoską **L** przed nią i głoską **K** po niej w formie **L . . K** wybita być ma lub wryta tak na haku ciężarka ruchomego jak i na skówee.

U mniejszych przemianów ciężarek ruchomy ważyć może mniej niż 1 kilogram; w przypadku tym jednak ciężarek ruchomy połączony być powinien nierozdzielnie z zawieszadłem a podziałka zaczynać się ma od 0. I w tym przypadku ciężarek ruchomy opatrzony być może zatyczką do sprawdzenia.

Ciężarków ruchomych z hakami zaostrzonymi tam gdzie są wydrążone do ustawienia ich w rowkach wyżłobionych na dłuższem ramieniu belki, używać nie wolno.

6. Hak służący do zawieszenia przedmiotu, który ma być odważony albo talerz, na którym się go kładzie, powinien być połączony nierozdzielnie z zawieszadłem, spoczywającym na nożu, który się znajduje na krótkiem ramieniu belki.

Zawieszadło urządzone być może do zdejmowania z belki lub nie.

W pierwszym przypadku ciężar zawieszadła i haka wynosić powinien całkowitą liczbę kilogramów i liczba ta z głoską **II** przed nią i głoską **K** po niej, w formie **II . . K** wybita być ma lub wryta tak na zawieszadle jak i na krótkiem ramieniu belki.

Jeżeli zawieszadło zdejmowalne połączone jest z talerzem, natenczas albo podziałka zaczynać się ma od 0, albo ciężar całkowity talerza i służących do jego zawieszenia łańcuchów, uch i zawieszadła wynosić powinien całkowitą liczbę kilogramów i liczba ta z głoską **S** przed nią i głoską **K** po niej, w formie **S . . K**, wybita być powinna lub wryta tak na talerzu jak i na krótkim ramieniu belki.

Jeżeli talerz razem z zawieszadłem nie daje się zdejmować, podziałka zaczynać się powinna od 0.

7. Jeżeli waga, przeznaczona do ważenia większych i mniejszych ciężarów, opatrzona jest dwiema podziałkami, dozwolone są dwa następujące rodzaje konstrukcyi:

a) Waga ma dwa punkta zawieszenia i odpowiednio temu dwie strzałki i dwoje nożyc w przeciwne strony zwróconych a natomiast tylko jeden punkt obciążenia.

Do zawieszadła, spoczywającego na nożu do ciężaru i do połączenia jego z hakiem lub talerzem, stosują się przepisy podane w ustępie 6.

b) Waga ma tylko jeden punkt zawieszenia, ale dwa punkta obciążenia.

Przy takim urządzeniu waga opatrzona być może albo dwoma nie zdejmowalnymi zawieszadłami na ciężar, albo jednym zawieszadłem zdejmowalnym, służącym do obu nożów a do obu przypadków stosują się przepisy podane w ustępie 6.

8. Na podziałkach przezmianów oznaczone być powinny kilogramy i części dziesiętne kilograma.

Oznaczenie czwartych i ósmych części kilograma nie jest dozwolone.

Kreski podziałki powinny być od siebie równo a w szczególności nie mniej jak o 3 milimetry oddalone, opatrzone co 5 lub 10 kilogramów cyframi, wyraźnie wybitymi, łatwo czytelnymi, z przydaniem głoski **K** po pierwszej i ostatniej cyfrze na każdej podziałce. Kreska początkowa i końcowa każdej podziałki odpowiadać powinna całkowitej liczbie kilogramów.

Jeżeli waga ma dwie podziałki, natenczas pierwsza kreska podziałki, służącej do większych ciężarów, zaczynać się powinna od tej liczby kilogramów, na której kończy się podziałka, przeznaczona do mniejszych ciężarów.

9. Na drążku przezmianów nie potrzeba oznaczać osobno największego ciężaru, ponieważ już z cyfer podziałki widać, jaki najmniejszy i największy ciężar może być nią zważony.

Natomiast na haku ciężarka ruchomego, jakoteż na haku połączonym z zawieszadłem do ciężaru a względnie z talerzem, czy zawieszadło daje czy nie daje się zdejmować, oznaczyć należy najmniejszy i największy ciężar, do którego waga służyć może, wybijając pismem wklęsłym ilość kilogramów pierwszej i ostatniej kreski podziałek z przydaniem głoski **T** przed nią i głoski **K** po niej w formie **T . . K**.

10. Waga części składowej, którą można odejmować, różnić się może od właściwego, na niej oznaczonego ciężaru, który zawsze wynosić powinien całkowitą ilość kilogramów, jeżeli część ta waży 1 kilogram i 2 kilogramy, nie bardziej, jak to jest dozwolone dla ciężarków handlowych, jeżeli waży więcej, nie bardziej, jak o 180 miligramów na każdym kilogramie za wiele lub za mało.

Przepisy przejściowe.

Nowe przezmiany, urządzone podług przepisów §fu 28go Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 przyjmowane być mogą do spraw-

dzania i cechowania jeszcze aż do 1 października b. r. Wszakże w myśl ustępu 9 nowego przepisu, ciężar części składowych tamże wzmiankowanych, jakoteż w myśl ustępów 5 i 6 tych przepisów wagę części składowych, odjąć się dających, pismem wkłesłem oznaczyć należy.

Przezmiiany już sprawdzone i cechowane, które podług przepisów §fu 28go Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 są sporządzone, będą i w przyszłości przyjmowane do powtórnego o cechowania, jeżeli zresztą okażą się dokładnemi i jeżeli będą miały dawniejszą cechę, tudzież oznaczenia zalecone w ustępach 5, 6 i 9 niniejszych przepisów.

Do §fu 29go.

0 wagach pomostowych setnych.

U wag setnych, nóż, znajdujący się na końcu dźwigni, za pośrednictwem którego ta spoczywa na zawieszadle ciężara, albo powinien być połączony nierozdzielnie z dźwignią, albo połączenie zrobione być powinno w taki sposób, iżby nieruchomość noża mogła być zabezpieczona o cechowaniem.

Do §fu 32go.

0 cechowaniu przezmiianów i wag pomostowych setnych.

U przezmiianów cechować należy: belkę wagową na pierwszej i ostatniej kresce każdej podziałki; skówkę i hak ciężarka ruchomego, który zdejmować się daje, jakoteż zatyczkę do wyrównania na ciężarku ruchomym; następnie zawieszadło na ciężar, które zdejmować się daje, albo, jeżeli nie daje się zdejmować, hak na ciężar a względnie talerz.

U wag pomostowych setnych zabezpieczyć należy za pomocą cechy niezmiennosć połączenia dźwigni z ciężarem, prowadzącym do belki wagowej, jeżeli nóż, znajdujący się na końcu tejże dźwigni, nie jest z nią połączony nierozdzielnie.

Do §§. 41—45.

0 dozwolonych gazomierzach.

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą także gazomierze wyrabiane w Pradze przez Fryderyka Klingmüllera, w których mierzenie gazu odbywa się za pomocą dwóch ruchomych, od dołu otwartych skrzynek blaszanych (dzwonów), zamkniętych w puzdrze nie przepuszczającym gazu, na dwie komórki (komórki miernicze) podzielonem.

Wewnątrz każdego dzwonu znajduje się komórka, z dnem puzdra połączona, od góry otwarta, której ściany tworzą ze ścianami przerzeczonych komórek mierniczych, wąski, płynem napelniony przestwór, w którym ściany boczne dzwonów poruszają się w skutek działania przeciwwagi. Płyn zamyka szczelnie gaz pomiędzy wewnętrzną przestrzenią dzwonów a przestrzenią komórek mierniczych po za tamtymi leżącą, przyczem wysokość powierzchni płynu nie wpływa na wielkość objętości, które mają być zmierzone. Ponad komórkami mierniczemi znajduje się oddzielne miejsce, w którym ruch dzwonów, wywołany przez ciśnienie wpływającego gazu, przenosi się na suwacza rozdzielającego i na rachmistrza w podobny sposób, jak w suchych gazomierzach.

Oznaczanie i wszelkie inne własności.

Gazomierze te przyjmowane będą do sprawdzenia i cechowania pod następującymi warunkami:

- a) przepływające ilości gazu mierzone być powinny w metrach sześciennych i to powinno być wyrażone na rachmistrzu;
- b) na każdym gazomierzu wyrażone być ma nazwisko i mieszkanie fabrykanta, tudzież numer fabryczny;
- c) oznaczone być mają miejsca przyływu i odpływu gazu;
- d) wyrażona być powinna na gazomierzu suma przestrzeni mierzących przy ciśnieniu gazu, odpowiadającemu słupowi wodnemu 40^{mm} wysokości w sposób następujący: $J = . . .$ litrów, jakoteż największa objętość gazu, którą tenże w jednej godzinie ma przepuszczać w sposób następujący: $V = . . .$ metrów sześciennych;
- e) przestrzeń zamknięta puzdrem nie przepuszczającym gazu, jakoteż rachmistrz, powinny być niedostępne bez uszkodzenia cechy, później położyc się mającej a każda tarcza rachmistrza zawierać powinna tylko liczby, podające w metrach sześciennych mierzoną ilość gazu; nadto powinien się znajdować przyrząd, ułatwiający oznaczenie pomniejszych części objętości przepuszczonego gazu aż do tak drobnej ilości, jaka jest potrzebna do oznaczenia błędu, jaki może zachodzi;
- f) powinien się znajdować przyrząd, niepozwalający gazowi przepływać, gdy poziom płynu, służącego do zamknięcia, z powodu spuszczenia go, opadnie do pewnej granicy.

Cechowanie i granica błędów.

Cechować można tylko wtedy, gdy ilość gazu, oznaczona przez rachmistrza, różni się od ilości gazu rzeczywiście przepuszczonego najwięcej o dwa od sta za wiele lub za mało.

Cechuje się kilkakrotnem wyciśnięciem cechy na guzkach cynowych w taki sposób, ażeby bez uszkodzenia cech nie można było dostąpić ani do rachmistrza, ani do wewnętrznej przestrzeni puzdra nie przepuszczającego gazu, i aby oddzielić się nie dała tarcza zawierająca przepisane oznaczenia.

Do §§. 50—52.

Miary do mierzenia drzewa opałowego porąbanego.

Do sprawdzenia i cechowania przyjmowane będą także takie ramy do drzewa opałowego porąbanego, które mają 0·05 metrów kwadratowych powierzchni. Powinny mieć następujące wymiary: wysokość = 200 milimetrów, długość = 250 milimetrów i być opatrzone wypalonym napisem 0·05 M., różnica zaś od przepisanych wymiarów nie może wynosić więcej nad 3 milimetry.

U wszystkich ram do mierzenia drzewa porąbanego na 0·05 aż do 4 metrów kwadratowych, części ramy powinny mieć szerokości najmniej 150 milimetrów, grubości najmniej 25 milimetrów.

Ramy na 0·05 aż do 0·5 metra kwadratowego, opatrzone być mogą z jednej strony dnem ułatwiającem noszenie ich na szelkach.

Do §fu 69go.

O wagach urzędów miar i wag do ciężarków na 50 kilogramów.

Wagi urzędów miar i wag, służące do sprawdzania ciężarków na 50 kilogramów, okazać powinny wyraźne odchylenie, gdy obciążenie wynosi 50 kilogramów, za dodaniem 1 grama.

Wiedeń, dnia 19 lipca 1879.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Herr r. w.

Dodatek piąty do Taryfy opłat za sprawdzanie.

Zmienia się po części przepis podany w Dodatku IV do Taryfy opłat za sprawdzanie (Dz. u. p. z r. 1877, Nr. 88) o opłatach od miar drewnianych do płynów, mających 50 litrów pojemności i ustanawia się za sprawdzenie i cechowanie tychże miar, wyrabianych w formie kadzi do noszenia, następujące opłaty:

	A. Za sprawdzenie i ocebrowanie	B. Za sprawdzenie bez ocebrowania
1. od miar bez podziałów	40 c.	20 c.
2. „ „ z podziałami	60 c.	30 c.

Wiedeń, dnia 19 lipca 1879.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Herr r. w.

107.**Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 12 sierpnia 1879.**

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania naczyń metalowych do przewożenia mleka (konewek), naczyń do mleka z podziałką, kadzi zacierowych i ram do mierzenia drzewa opałowego w szczapach.

W zastosowaniu się do ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872) podają się do wiadomości powszechnej następujące przepisy, wydane przez c. k. Komisya główną miar i wag, dotyczące się przyjmowania do sprawdzania i cechowania:

Naczyń metalowych do przewożenia mleka (konewek),

Naczyń do mleka z podziałką, do użytku w gospodarstwie nabiałowym,

Kadzi zacierowych i

Ram do mierzenia drzewa opałowego w szczapach.

Chlumecky r. w.

Przepisy,

tyczące się przyjmowania do sprawdzania i cechowania naczyń metalowych do przewożenia mleka (konewek).

Naczynia metalowe do przewożenia mleka przeznaczone (konewki do mleka), od 5 aż do 50 litrów pojemności mające, przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania pod następującymi warunkami:

Materyał, forma, oznaczenie.

Naczynia te zrobione być powinny z blachy doskonale pobielonej, dostatecznej grubości, stosownie do wielkości naczynia.

Powinny mieć w ogólności kształt naczyń metalowych do płynów, na 5 aż do 50 litrów, których sprawdzanie i cechowanie dozwolone zostało w drugim Dodatku do porządku sprawdzania z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. z r. 1875, Nr. 17), wszakże stosunki ich wymiarów nie podlegają żadnym szczególnym przepisom.

Do sprawdzania przyjmowane będą naczynia te jakiegokolwiek wielkości od 5 aż do 50 litrów pojemności.

Pojemność oznacza się przez wyrażenie ilości litrów a względnie dziesiątych części litra, które naczynie zawiera, z przydaniem słowa „Litrów“ albo głoski **L** na płycie metalowej, do szyi naczynia przylutowanej, której połączenie z naczyniem ubezpieczone być ma ocechowaniem najmniej na dwóch guzkach cynowych. Dziesiąte części litra oznaczone być powinny w formie ułamka dziesiątego.

Inne własności.

Górny brzeg szyi, jakoteż dolny brzeg naczynia wzmocnione być powinny obręczą.

Dno powinno być równe i wzmocnione u naczyń aż do 10 litrów pojemności najmniej jedną szpagą, u większych dwiema szpagami, przecinającemi się pod kątem prostym. Wolno wzmocnić naczynie i w inny sposób, mianowicie ścianę jego obręczami i szpagami.

Co się tyczy znaczków (czopków) stanowiących granicę pojemności i ich utwierdzenia, jakoteż zabezpieczenia ich położenia ocechowaniem, stosują się do tego przepisy (Dz. u. p. z r. 1875, Nr. 17) o miarach metalowych do płynów na 5 aż do 50 litrów.

Pod tym względem baczyć należy, aby dolna powierzchnia przykrywki metalowej, zamykającej naczynie, nie dotykała czopków.

Cechowanie i granica błędów.

Cechuje się w sposób przepisany dla miar metalowych do płynów na 5 aż do 50 litrów i na guzku cynowym tarczki, na której pojemność jest oznaczona. Cechować można tylko wtedy, gdy różnica między pojemnością ograniczoną czopkiem a podaną przez oznaczenie, wynosi najwięcej $\frac{1}{200}$ tej ostatniej.

Oplata za sprawdzenie.

Za sprawdzenie liczyć należy:

- A. Za sprawdzenie i ocechowanie:
od naczynia na 5 litrów	14 cent.
od większych naczyń za każdy litr nad 5 litrów (licząc ułamek za cały litr) po	1 „
- B. Za sprawdzenie bez ocechowania:
połowę opłaty przypadającej podług A.

Przepisy,

tyczące się przyjmowania do sprawdzania i cechowania naczyń na mleko z podziałką do użytku w gospodarstwie nabiałowem.

Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą naczynia drewniane na mleko, przeznaczone do użytku w gospodarstwie nabiałowem, w których zawarta ilość mleka mierzy się za pomocą podziałki, ustawionej pionowo w pośrodku dna naczynia a której kreski czytane aż do granicy zetknięcia z mlekiem, dają pojemność w litrach.

1. Forma i stosunki wymiarów naczyń.

- Dwa następujące rodzaje tych naczyń przyjmowane będą do sprawdzania:
- w formie kadzi do noszenia z przekrojem owalnym. Średnia arytmetyczna z największego i najmniejszego wymiaru przekroju w połowie wysokości naczynia, nie może wynosić więcej niż 350 milimetrów a mniejszy jego wymiar mniej niż połowę większego. Różnica między największymi wymiarami przekrojów na górnym brzegu i na watorach u dna nie może wynosić więcej niż 0·2 mniejszego z tych dwóch wymiarów.
  - Stągiewki na mleko lekko stożkowate, z kolistym przekrojem; średnica średnia nie może wynosić więcej niż 350 milimetrów a różnica między średnicami górnego i dolnego brzegu naczynia więcej niż 0·2 mniejszej średnicy.

2. Pręt podziałkowy.

Do każdego naczynia należy osobny pręt podziałkowy, który zrobiony być ma z twardego drzewa, o przekroju prostokątnym i powinien być doskonale prosty. Na dolnym końcu, gdzie się zaczynają kreski podziałki, opatrzone być powinien pręt okuciem metalowem, zaokrąglonem, klinowatym, mającem około 30 milimetrów długości.

Podziałkę wykonać należy na litry i zaczynać się ma ona w kadziach do noszenia od 10 litrów, w stągiewkach od 5 litrów; co 5 lub co 10 litrów ocyfrować ją należy liczbami wypalonymi, przydając pod pierwszą kreską, odpowiadającą 10 a względnie 5 litrom, głoskę **L**. Ostatnia kreska podziałki odpowiadać powinna ilości litrów podzielnej przez 5.

Do sprawdzenia przynosić można pręty już opatrzone podziałką, razem z naczyniem; atoli podziałkę na żądanie strony zrobić może także urząd miar i wag za opłatą w taryfie przepisaną.

3. Sprawdzanie i granice błędów.

Sprawdzać a względnie podziałkę robić należy podług przepisów instrukcyi. Cechować można tylko wtedy, gdy różnica pomiędzy sprawdzonemi kreskami podziałki a właściwą pojemnością wynosi najwięcej 0.25 litra za wiele lub za mało i gdy błędy w regularnem oddaleniu od siebie pojedynczych sąsiednich kreszek podziałki wynosi najwięcej 1 milimetr.

4. Cechowanie i oznaczanie.

Cechuje się na pręcie podziałkowym, wybijając cechę na dolnym jego końcu i wypalając ją po nad ostatnią kreską podziałki z przydaniem liczby roku w tem ostatniem miejscu, tudzież na zewnętrznej powierzchni naczynia z przydaniem liczby roku i na wewnętrznej powierzchni dna.

Urząd miar i wag wypalić ma nadto następujące oznaczenia:

Na bocznej powierzchni pręta podziałkowego powyżej podziałki: liczbę bieżącą, pod którą miara zapisana została w rejestrze sprawdzania, ze znakiem **N** przed nią;

na zewnętrznej powierzchni naczynia: liczbę bieżącą, jak na pręcie a poniżej odległość pierwszej kreski podziałki, noszącej napis 10 L. a względnie 5 L. od dolnego końca pręta, wyrażoną w milimetrach, z przydaniem znaku m/m.

5. Opłaty za sprawdzanie.

Za sprawdzenie liczyć należy:

a) jeżeli pręt jest już opatrzony podziałką:

A. za sprawdzenie i ocechowanie od każdych 5 litrów pojemności . . . 4 cent.

B. za sprawdzenie bez cechowania połowę opłaty przypadającej podług A;

b) jeżeli urząd opatruje pręt podziałką:

za sprawdzenie i ocechowanie, tudzież zrobienie podziałki: od każdych 5 litrów pojemności . . . . . 6 cent.

Opłaty nie ulegają zmianie, gdy ma być sprawdzony nowy pręt do naczynia już ocechowanego.

Przepisy,

tyczące się przyjmowania do sprawdzania i cechowania kadzi zacierowych.

Kadzie zacierowe będą przyjmowane do sprawdzania i cechowania.

Nowe kadzie wyrabiać należy w taki sposób, ażeby średnica średnia nie wynosiła więcej niż wysokość półtora razy wzięta. Kadzie już teraz używane mogą być uwolnione od tego warunku.

Pojemność największa, do której kadź jest przeznaczona, wynosić powinna całkowitą ilość hektolitrow i wysokość powierzchni płynu, tej pojemności odpowiadająca, oznaczona być ma w czterech miejscach, t. j. na końcach dwóch średnic przecinających się pod kątem prostym, wbijając po dwa gwoździe z okrągłemi, płaskatemi, mosiężnemi główkami tuż przy sobie, w taki sposób, aby powierzchnia płynu przepołowiała główki gwoździ.

W tej samej wysokości, w której znajdują się te znaki, oznaczyć należy na zewnętrznej powierzchni kadzi przez wypalenie odpowiednią pojemność w hektolitrach z przydaniem głoski H.

Drobniejsze podziały pojemności największej są dozwolone tylko na 0·5 H., 1 H. i krotne hektolitra a to w górnej połowie kadzi:

u kadzi mających aż do 10 H. największej pojemności podziały nie mogą być mniejsze niż na 0·5 H.,

u obszerniejszych kadzi nie mogą być mniejsze niż na 1 H.

W dolnej połowie kadzi dozwolone są tylko podziały najmniej dwa razy większe niż w górnej połowie.

Podziały oznaczyć należy każdy czterema gwoździemi, leżącemi na tej samej linii pionowej, co najwyższe. Gdy się dzieli na półhektolitry, punkta podziału odpowiadające całym hektolitrom, oznaczyć należy wbiciem po dwa gwoździe.

Na żądanie strony, gwoździe wbić może urzędnik miar i wag za zwrotem ceny gwoździ.

Sprawdzanie i granice błędów.

Sprawdzać należy podług przepisów instrukcyi.

Cechuje się, wypalając cechę poniżej oznaczenia pojemności a to tylko wtedy, gdy pojemność aż do najwyższego znaku jest większą lub mniejszą od właściwej, najwięcej $\frac{1}{300}$ tej ostatniej.

Podziały drobniejsze powinny być jak najdokładniejsze i gdy się napelni jak należy, odpowiednio znakom, które mają być sprawdzone, różnica między znakami a powierzchnią płynu nie ma wynosić więcej nad 3 milimetry.

Opłata za sprawdzenie.

Za sprawdzenie opłacić należy:

Za sprawdzenie i ocechowanie:

od każdego hektolitra pełnej pojemności . . . . . 10 cent.

od każdego drobniejszego podziału dodatek po . . . . . 4 „

Przepisy,

tyczące się sprawdzania i cechowania ram do mierzenia drzewa opałowego w szczapach.

Oprócz ram do mierzenia drzewa pociętego na kawałki, przyjmowanych do sprawdzania i cechowania na zasadzie §fu 50go Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872, przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 157), urządzającego obrót publiczny drzewem opałowym, także ramy do mierzenia drzewa opałowego w szczapach, pod następującemi warunkami:

Wymiary i oznaczenie ram.

Ramy wyrabiać należy w taki sposób, ażeby mając 1 lub 2 metry wysokości, z uwzględnieniem długości szczap drzewa, które ma być w nich ułożone, obejmowały całkowitą ilość metrów sześciennych a mianowicie 1, 2 lub 4 metry sześcienne.

Mogą więc być wyrabiane w następujących wymiarach:

Długość szczap w metrach	Metry sześciennie	Długość	Wysokość
		w metrach	
1	1	1	1
	2	2	1
	4	2	2
0·8	1	1·25	1
	2	2·5	1
	4	2·5	2
0·6	1	1·667	1
	2	1·667	2
	4	3·333	2
0·5	1	2	1
	2	2	2
	4	4	2

Na każdej ramie wypalona być powinna ilość metrów sześciennych, którą rama obejmuje, z przydaniem głosek **R M**, tudzież długość szczap, do których rama ta jest przeznaczona, wyrażona w metrach, w formie **S L . . . M**. Długość szczap oznaczyć także należy dwiema w odpowiedniej odległości wypalonymi kreskami na przedniej powierzchni jednej z pionowych części ram.

Konstrukeya.

Ramy do mierzenia drzewa składają się z czterech części drewnianych, które spojone być mają ze sobą pod kątem prostym.

Są one spojone ze sobą albo nierozdzielnie (ramy stałe), albo górna część ramy może dać się odłączać od obu części bocznych, połączonych stale ze spodnią, albo też cała rama może dać się rozłożyć na cztery części (ramy ruchome).

Stale spojenia części ram wzmocnić należy kątkami z kutego żelaza.

Dla zabezpieczenia prostopadłości czterech części ramy, części boczne połączone być powinny ze spodnią zastrzałami.

Ruchome części ram powinny być na spojeniach tak urządzone, aby niezmiennosc odległości części ram była dostatecznie zabezpieczona.

Miary ruchome, mające 2 metry wysokości, mogą być tak urządzone, aby ruchoma część ramy ustawiona być mogła także w połowie wysokości ramy, t. j. w odległości 1 metra od dolnej części ramy. Wolno także obiedwie pionowe boczne części takich ram opatrzyć w górnej połowie podziałem na 10 decymetrów. W dolnej połowie podział taki znajdować się nie może.

Górna ruchoma część ramy opatrzona być może podziałem na centymetry, aby mogła służyć do mierzenia długości szczap.

Granice błędów i cechowanie.

Cechować można tylko wtedy, gdy różnica długości ram a względnie ich części, od właściwej wielkości wynosi najwięcej 5 milimetrów na każdym metrze długości, licząc ułamki metra za całość.

Różnica między długością szczap, oznaczoną na pionowej części ramy a właściwą, nie może wynosić więcej nad 3 milimetry.

Zboczenia podziałki centymetrowej na ruchomej części ramy, nie mogą wynosić więcej nad 3 milimetry na każdym metrze długości.

Cechę wypala się na spójnieniach części ram a mianowicie, gdy części te są ruchome, tuż na końcach ograniczających ich długość; dalej na znakach przepoławiających części boczne pionowe, jeżeli są, a względnie tuż na kresach końców; nakoniec na kreskach, oznaczających długość szczap.

Opłata za sprawdzenie i o cechowanie.

Za sprawdzenie i cechowanie liczy się:

	A. Za sprawdzenie i o cechowanie	B. Za sprawdzenie bez o cechowania
od 1 metra sześciennego	10 c.	5 c.
od podziału na centymetry	6 c.	3 c.

Wiedeń, dnia 19 lipca 1879.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Herr r. w.

